

O'zbekiston Respublikasi
Sog'liqni saqlash vazirining
2025 yil "23" iyundagi
180-sonli buyrug'iga
ilova

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI

RESPUBLIKA IXTISOSLASHTIRILGAN UROLOGIYA ILMIY-AMALIY TIBBIYOT MARKAZI

VARIKOTSELE

NOZOLOGIYASIDADA TIBBIY YORDAM KO'RSATISHNING MILLIY KLINIK STANDARTI

Toshkent-2025

"TASDIQLAYMAN"
Respublika ixtisoslashtirilgan
urologiya ilmiy-amaliy tibbiyot
markazi direktori

Sh.T. Muxtarov

" " 2025 y.

**VARIKOTSELE
NOZOLOGIYASIDA TIBBIY YORDAM KO'RSATISHNING MILLIY KLINIK STANDARTI**

Toshkent-2025

VARIKOTSELE

NOZOLOGIYASI BO‘YICHA TIBBIY YORDAM KO‘RSATISHNING MILLIY KLINIK STANDARTI

NOZOLOGIYA BO‘YICHA MILLIY KLINIK STANDARTINING NOMI (KODI), TASHXISLASH VA DAVOLASH BILAN MUTAXASSISLARNING NOMI

XKT-10/11 kodlari	Nozologiya nomi	Ambulatoriya sharoitida tashxislash va davolash bilan shug‘ullanadigan mutaxassislar		Statsionar sharoitida tashxislash va davolash bilan shug‘ullanadigan mutaxassislar	
		Asosiy mutaxassis	Qo‘shimcha mutaxassislar	Asosiy mutaxassis	Qo‘shimcha mutaxassislar
	XKT-10	Urolog, oilaviy shifokor	Xirurg	Urolog	Terapevt, anesteziolog, xirurg va boshqalar
I86.1.	Varikotsele				
	XKT-11				
BD75.1	Varikotsele				

VARIKOTSELEDA REJALI TASHXISLASH, DAVOLASH, REABILITATSIYA VA DISPANSER KUZATUV TADBIRLARI

Tashxislash tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	Rejali tibbiy yordam darajasi va turiga ko'ra					Xizmat-larning yoki tekshiruv-larning minimal miqdori	Davolash davomiyligi
		Ambulator davolanish		Statsionar davolanish*				
		OSHP	OP/KTMP	Tuman (shahar) shifoxo-nalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasi-dagi tibbiyot muassasa-lari		
Bosh mutaxassis (shifokor) konsultatsiyasi	1. Shikoyatlar va anamnez 2. Obektiv ko'rik 3. Fizikal va klinik tekshiruv	Oilaviy shifokor	Oilaviy shifokor / urolog	Urolog	Urolog	Urolog	2	Davolash muddati: murojaatiga ko'ra. Davolash davomiyligi: 1 oy
Eslatma: Hududda mutaxassis bo'lmagan hollarda bemorlar qo'shni hududga yuboriladi.								
Qo'shimcha mutaxassis (shifokor) konsultatsiyasi	1. Shikoyatlar va anamnez 2. Obektiv ko'rik 3. Fizikal va klinik tekshiruv	-	Jarroh, dermatovenerolog	Anesteziolog, terapevt, endokrinolog, nevrolog, jarroh, dermatovenerolog	Anesteziolog, terapevt, endokrinolog, kardiolog, jarroh, nevrolog, dermatovenerolog	Anesteziolog, terapevt, endokrinolog, kardiolog, gematolog, revmatolog, jarroh, nevropatolog, dermatovenerolog	1	Davolash muddati: murojaatiga ko'ra. Davolash davomiyligi: 1 oy
Eslatma. Agar bemorni tekshirish paytida yondosh kasalliklar aniqlansa, tibbiy muassasalar darajasidagi ko'rsatmalarga muvofiq mutaxassislar bilan qo'shimcha maslahatlar o'tkaziladi.								
Asosiy laborator tekshiruvlar	1. Spermogramma	-	-	+	+	+	1	
	2. Umumiy qon tahlili	+	+	+	+	+	1	
	3. Umumiy siydik tahlili	+	+	+	+	+	1	
	4. Biokimyoviy qon tahlili	+	+	+	+	+	1	
	5. Koagulogramma	-	-	-	+	+	1	
	6. Vasserman	-	-	+	+	+	1	

	reaksiyasi (RW)							
	7. HBsAgni aniqlash	-	-	+	+	+	1	
	8. OIV tahlili	-	-	+	+	+	1	
	9. AntiHCVni aniqlash	-	-	+	+	+	1	
	10. Qon guruhini aniqlash	-	-	+	+	+	1	

Eslatma. Agar bemorni tekshirish vaqtida yondosh kasalliklar aniqlansa, tibbiy muassasalar darajasidagi ko'rsatmalarga muvofiq qo'shimcha tekshiruvlar o'tkaziladi.

Qo'shimcha laborator tekshiruvlar	1. Qonda FSG miqdorini aniqlash	-	-	-	+	+	1	
	2. Qonda LG miqdorini aniqlash	-	-	-	+	+	1	
	3. Qonda Prolaktin miqdorini aniqlash	-	-	-	+	+	1	
	4. Qonda testosteron miqdorini aniqlash	-	-	-	+	+	1	
	5. PSA	-	-	-	+	+	1	
	6. Qonda siydikchil va kreatinin miqdorini aniqlash	+	+	+	+	+	1	
	7. Qonda glyukoza miqdorini aniqlash	+	+	+	+	+	1	
	8. Siydikning bakteriologik tekshiruvi	-	-	+	+	+	1	

Eslatma. Agar bemorni tekshirish vaqtida yondosh kasalliklar aniqlansa, tibbiy muassasalar darajasidagi ko'rsatmalarga muvofiq qo'shimcha tekshiruvlar o'tkaziladi.

Asosiy instrumental tekshiruvlar	1. Dopplerografiya bilan yorg'oq a'zolari UTT	-	+	+	+	+	2	
	2. Buyraklar UTT	-	+	+	+	+	1	
	3. Prostata UTT	-	+	+	+	+	1	
	4. Qovuq UTT	-	+	+	+	+	1	

Eslatma. Agar bemorni tekshirish vaqtida yondosh kasalliklar aniqlansa, tibbiy muassasalar darajasidagi ko'rsatmalarga muvofiq qo'shimcha tekshiruvlar o'tkaziladi.

Qo'shimcha	1. Exo-KG	-	+	+	+	+	1	
-------------------	-----------	---	---	---	---	---	----------	--

instrumental tekshiruvlar	2. Oyoqlar qon tomirlarining dopplerografiyasi.	-	+	+	+	+	1	
	3. Antegrad flebotestikulografiya	-	-	-	-	+	1	
	4. Retrograd flebotestikulografiya bilan retrograd buyrak flebografiyasi	-	-	-	-	+	1	
	5. Multipozi-tсион flebotometriya	-	-	-	-	+	1	
	6. Dinamik nefrosintigrafiya	-	-	-	-	+	1	

Eslatma. Agar bemorni tekshirish vaqtida yondosh kasalliklar aniqlansa, tibbiy muassasalar darajasidagi ko'rsatmalarga muvofiq qo'shimcha tekshiruvlar o'tkaziladi.

OSHP – oilaviy shifokor punkti; OP – oilaviy poliklinika; KTMP – ko'p tarmoqli markaziy poliklinika; OIV – orttirilgan immun tanqisligi virusi; PSA – prostataspetsifik antigen; UTT – ultratovush tekshiruvi; Exo-KT – exokardiografiya; EKG – elektrokardiografiya.

STATSIONAR DAVOLANISH UCHUN KO'RSATMALAR

- Rejali operativ davu uchun

(MEDIKAMENTOZ DAVO)

Spetsifik medikamentoz terapiya ishlab chiqilmagan

(REJALI XIRURGIK DAVO)

Davolash tadbirlari (xirurgik davo)	Rejali tibbiy yordam darajasi va turiga ko'ra				
	Ambulator davolanish		Statsionar davolanish*		
Operatsiya/aralashuv/davolanish nomi	OSHP	OP/KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
Supraingvinal noselektiv jarroxlik amaliyotlari (A. Palomo, A.P. Erochina, Bernardi, Kondakova operatsiyalari va boshqalar)	-	-	+	+	+
Subingvinal moyak venasini bog'lash (Ivanishevich, Marmar operatsiyalari).	-	-	+	+	+
Subingvinal moyak venasini mikroxirurgik usulda bog'lash (Ivanishevich, Marmar operatsiyalari).	-	-	-	+	+
Moyak venasini laparoskopik kliplash	-	-	-	+	+
Endovaskulyar flebosklerozlash	-	-	-	-	+
Moyak venasini endovaskulyar obliteratsiyasi	-	-	-	-	+
Proksimal testikulo-iliakaval anastomoz	-	-	-	-	+
Proksimal testikulo-safen anastomoz	-	-	-	-	+

(DAVOLOVCHI OVQATLANISH/PARXEZ)

Maxsus parxez usullari mavjud emas.

VARIKOTSELEDA SHOSHILICH (TEZ) TIBBIY YORDAM

Ushbu nozologiyada shoshilinch (tez) tibbiy yordam ko'rsatilmaydi.

(DISPANSERIZATIYA VA REALIBITATSIYA)

Dispanserizatsiya va reabilitatsiya tadbirlari	Tibbiy xizmat nomi	OSHP/OP	KTMP	Minimal miqdor	Kuzatuv davomiyligi
Mutaxassis (shifokor) maslaxati	Shifokor ko'rigi	+	+	1	6 oy
Eslatma. Ambulator davolanish jarrohlik davolashdan keyin 6 oygacha amalga oshiriladi.					
Instrumental tekshiruv usullari	Dopplerografiya bilan yorg'oq a'zolari UTT	+	+	2	6 oy
Eslatma. Ambulator davolanish jarrohlik davolashdan keyin 6 oygacha amalga oshiriladi. Kuzatish davrida 3-6 oyda dopplerografiya bilan yorg'oq a'zolari UTT o'tkaziladi.					

(PROFILAKTIKA)

Profilaktika tadbirlari	Tibbiy xizmat nomi	OSHP/OP	KTMP	Minimal miqdor	Kuzatuv davomiyligi
Spetsifik profilaktika usullari mavjud emas					